

SÖDERBYBLADET

Nr 8 Årgång 15 oktober 2015 ISSN 1459-8493
Ansvarig utgivare: Södra Vallgrund Byaråd r.f.

Stick- och virkintresserade

Lördagen den 24 oktober kl 15-17 kommer Pirjoliisa med höstens nya garner till ungdomslokalen. Hon tipsar om var man kan hitta beskrivningar på nätet och vilka hjälpmedel det finns till försäljning idag. Ungdomsföreningen serverar kaffe med dopp 4 €. Välkommen med!

Södra Vallgrund Marthaförening r.f.

Understödsföreningen informerar och tackar

Understödsföreningen för Södra Vallgrund Skola meddelade att årsmöte hålls 28.10 kl 18.30 i skolan.

Ett stort TACK riktas till Josef Lindgrén för bidrag och böcker som skänkts till föreningen till förmån för byns skolbarn.

Studiecirkel i arkivering

Antikvariatet sålde i somras 489 böcker och tidningar. Det inbringade 885,20 euro som skall utdelas dels till bokägarna (ungefär en tredjedel av summan) och dels till ett nytt ändamål, som är ett gott alternativ till det tidigare. Vi bollar förslag en tid och beslutar om detta senast på Byarådets årsmöte. Tips får gärna sändas in till redaktionen.

Arkivering i bya-arkivet

Vi har påbörjat höstens studiecirkelverksamhet med att gå igenom ungdomsföreningens, samfällighetens och Norra och Södra Vallgrunds gemensamma vattendelägarlags dokument.

Flera föreningars dokument ryms i arkivet, både osorterat eller sorterat material tas emot. Ännu hinner du med i arbetet! Ta med eget förenings- eller företagsmaterial du vill sortera och

förvara i arkivet, eller sortera något som redan är inlämnat.

Även privatpersoners dokument kan förvaras i arkivet. Titta in så diskuterar vi mera. Vi träffas varje måndag kl 18 och håller på i tre lektioner, till 20.30. Vi håller på ända tills Sommaröhallen öppnar 21.11.2015.

Studiecirkeln drivs i samarbete med SFV Bildning.

Naturrutan del 2

12.9.2015

Sommarn är snart förbi, den blev inte vad den såg ut att bli, men vi får vara nöjda ändå. Änderna blev flera, häckningen lyckades trots den kyliga början av våren. Gässen blev 13 ungar fler enligt SH observationer vid Boskatgrynnorna. Det fanns flera storskrakar här än på många år men det blev inga fler ungar av dem. Stortrutarna håller nog dem i schack. Svanarna fick normalt med ungar två knölsvanspar har hållit till i Granösund i sommar. Sångsvanarna håller till i Skagsvattnet och i Högskärsviken, de håller efter varann. Staren häckade i två holkar i år, men en holk blev plundrad av en ekorre.

Karusellen i rönnen

Jag satt och åt morgongröten vid min naturruta, hunden började skälla som den gör när det händer något runt stugknuten. En ekorre hade forskansat sig i rönnen, som också katten Nellie hade upptäckt. Då blev det karusell runt starholken. De höll på och jagade varann ett bra tag, staren skrek av förtvivlan av att förlora sina ägg eller ungar.

Då kom frun med kameran och skulle ta ett par kort av spektaklet. Då gav katten plötsligt upp och kom ner på marknivå. Undertecknad höll på och samlade ihop ris från beskurna gårdsträd, då plötsligt kom

ekorren ner som en blixtnedslåg från klar himmel och karusellen i rönnen på "Antis back" var över. Starten lockade ut sina ungar, två till antalet. Det blev bättre resultat än på många år. Så nu får vi vänta på nästa vår och invänta en vacker och varm sommar igen.

Med vänlig hösthälsning från Holman, HB.

Havets Hus

Havets Hus har den 19.10 ingått ett samarbetsavtal med Berny's fastighetsägare Ralf Nygård om att bygga en tillbyggnad intill Berny's restaurang.

Tillbyggnadens första våning kommer att bilda en entré till världsarvet och erbjuder mångsidig information om UNESCO:s världsarv. Det kommer att finnas en shop för försäljning av världsarvsprodukter och information om vilka tjänster som erbjuds i världsarvet. Från aulan kan man gå direkt till Berny's café och restaurang. I andra våningen finns ett ca 70 m² stort utrymme för säsongsbundna tema-utställningar. Utrymmet är till för att presentera världsarvets unika värden på ett intresseväckande sätt.

Tredje våningen består av ett galleri med möjligheter för lokala konstnärer att hålla egna konstutställningar och arrangera festliga tillställningar med vernissage. Högst uppe på byggnaden, på 14 meters höjd, finns en takterrass som erbjuder unika vyer över Replotfjärden, Replot bro och Kvarkens skärgård. För hela helheten ansvarar Korsholms kommun tillsammans med Forststyrelsen, men även andra intressenter får använda utrymmena.

"Jag är speciellt glad över att byggnaden kommer att vara anpassad även för äldre besökare och för personer med funktionshinder. Till takterrassen kommer man med hiss, vilket jag anser är ganska unikt", säger kommundirektör Rurik Ahlberg.

"Tack vare denna tillbyggnad kommer vi att nu kunna erbjuda mångsidigare information och upplevelser än det vi har kunnat erbjuda i den tillfälliga lilla INFO-stockstugan. Vi önskar att porten till

världsarvet blir ett tilltalande och attraktivt besöksmål för alla. Vi kommer att ha en speciell fokus på information och program för barn och unga", säger Havets Hus ordförande Erik Sjöberg.

Nygård, Ahlberg och Sjöberg är nöjda över samarbetsavtalet och poängterar att en viktig milstolpe har passerats. Ännu återstår mycket arbete, men samarbetsavtalet gör att planeringen kan slutföras och byggandet inledas. Målsättningen är att porten till världsarvet öppnas nästa sommar.

Källa:

http://www.korsholm.fi/aktuellt/samarbet_savtal-for-porten-till-varldsarvet/

Unga intervjuar

Söderbybladet bad på vårvintern eleverna i årskurs, fyra, fem och sex ställa frågor till några bybor som fyllt trettio år. I tolv tidningar får vi veta lite mera om tolv personer i byn. Ett varmt tack till eleverna och Anders Lundström för positiv inställning till projektet.

Nytt från och med nummer 7: Vi lägger på en rem och publicerar flera intervjuer per nummer p.g.a. skolans nedläggningsbeslut. Nästa läsår kanske vi hittar på ett annat projekt?

Det här är **Helena Sand**

Kallas Lena.

Jobbar nu i dagis.

Trivs bäst när jag är ute och cyklar.

Vad får dig att skratta?

– En bra vits eller en rolig person.

Vad får dig att gråta?

– En sorglig film.

Vad ser du på TV?

– Reseprogram.

Varför har du valt att bo i Södra Vallgrund?

– Jag bor i Norge men har sommarstuga här.

Vad tycker du att byborna i Södra Vallgrund skall vara stolta över?

– Fint område och nära till vattnet. En fin miljö att växa upp i.

Vad i Södra Vallgrund oroar dig?

– Sämre serviceutbud.

Min bästa årstid är: Sommaren för att jag kan vara vid sommarstugan.

Jag får energi av att: Vara med positiva människor.

Mitt jobb är: Barnträdgårdslärare.

På morgonen är jag: Trött

*Anne Sand, åk 4
(Vid intervjutillfället i vårvintras)*

Det här är **Margareta Hjerpe**

Sysslar nu med att sticka och arbeta i trädgården.

Trivs bäst när jag läser böcker.

Vad får dig att skratta?

– Då det händer något roligt.

Vad får dig att gråta?

– Då jag hackar lök.

Vad ser du på TV?

– Serier.

Varför har du valt att bo i Södra Vallgrund?

– För att det är bäst.

Vad tycker du att byborna i Södra Vallgrund skall vara stolta över?

– Närservice, "handlin".

Vad i Södra Vallgrund oroar dig?

– Att de skall lägga ner skolan.

Min bästa årstid är: Våren för då får man vara ute i trädgården.

Jag får energi av att: Vara ute.

Den här tiden av året sysslar jag helst med: Att läsa böcker.

Jag skulle aldrig klara mig utan: Ipad.

*Elvira Appel, åk 4
(Vid intervjutillfället i vårvintras)*

Nedlagda skolor ute i stora världen

I Rabbalshede, Bohuslän gjorde skolbarnen år 2012 en dokumentation om gamla skolor, efter att deras skola riskerade nedläggning. I dokumentationen kom de fram till bland annat att Hamburgö skola blev ett vandrarhem. Mera information om de nedlagda skolornas nya användning kunde man dock inte läsa i nätartikeln i Bohusläningen från 4.5.2012.

<http://bohuslaningen.se/nyheter/tanum/1.1614454-elever-kartlagger-nedlagda-skolor>

Men, om man söker mera på nätet med sökorden "nedlagd skola" får man fler tips om vad andra kommit på att göra i sina nedlagda skolor. Även på Gotland finns ett vandrarhem, Gothem Logi, i en nedlagd skola.

<http://www.vandrarhemsguiden.com/vandrarhem-i-nedlagd-skola-pa-gotland/>

I Heby utanför Uppsala byggdes bostäder för studerande och andra i en nedlagd skola, som nu kallas Campus Heby. Endast 50 minuters bussfärd till skolan för Uppsalastuderande!

<http://www.ergo.nu/nyheter/20120822-studentbost%C3%A4der-av-nedlagd-skola>.

I Eslöv finns nedlagda Billinge skola, som så småningom skall bli lägenheter. I väntan på det har byborna fått låna huset för att gjuta liv i det. De öppnade ett aktivitetshus i skolan, med matlagning, läskig spökvandring för vuxna medan barnen har disko och andra aktiviteter för alla åldrar, inte bara barn. Ungdomarna träffas varannan onsdag. De aktiva bakom aktivitetshuset har samlat in soffor, stolar, bord och hyllor från bybor. Invigningsveckan avslutades med knytkalas och en dignande buffé.

<http://www.skd.se/2014/10/27/billingebor-fyller-nedlagd-skola-med-liv/>

Ope skola i Östersund kan bli friskola skrev op.se 20.10.2011.

<http://www.op.se/jamtland/ostersund/friskolor-kan-vaxa-av-nedlagd-skola-i-ope>

Bredsättra skola blev ett trevligt och vackert café samt bostad åt en ung nyinflyttad barnfamilj.

<http://lisbethlennartsson.blogspot.fi/2010/08/nedlagd-skola-blev-en-tillgang-och.html>

I Frans Möllergymnasiet i Skåne byggde Fazer upp en helt ny köksverksamhet och lagar mat till två av Skånes sjukvårdsregioner och skapade 50 nya arbetsplatser på köpet.

<http://www.skd.se/2014/10/16/fazer-skapar-50-nya-jobb-i-nedlagd-skola/>

LV Nyheter skriver att Eksjö kommun beskriver nedläggningen av skolan och de tomma lokalerna som "möjligheter för samhällsutveckling". (Avveckling tycker väl de flesta, red:s anmärkning)
<http://www.vimmerbytidning.se/article/articleview/37914/1/4/>

Tomma hus lockar även annat, nerlagda Norrlyckeskolan i Helsingborg drabbades av skadegörelse då fönster krossades och någon hade klottrat på ett 20-tal olika ställen.

<http://www.hd.se/lokalt/helsingborg/2008/10/28/skadegorelse-pa-nedlagd-skola/>

I Holmsundsskolan i Gävle anlades en brand tidigt en fredagsmorgon. Någon hade tänt eld på något som låg på golvet. Brottet rubriceras som försök till mordbrand.

<http://www.arbetarbladet.se/gastrikland/gavle/anlagd-brand-i-nedlagd-skola-1>

Göteborgs tingsrätt dömde en man till tre års fängelse för grovt narkotikabrott efter att han hade odlat cannabis i en nedlagd skola.

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=104&artikel=6201536>

Allt möjligt kan man tydligen hitta på i en nedlagd skola, det är bara fantasin och lagstiftningen som sätter gränser. Nu har vi möjligheten att bestämma vad som skall hända med vår skola. Ett par konstruktiva förslag finns säkert i gårdarna i byn, hör av er till Byarådets övriga styrelsemedlemmar (Johan Rönn, Marlène Ström, Anders Back, Mariella Gull, Maria Schauman, Maria Kronqvist-Berg, Mathias Rönn eller Jens Brokvist) eller denna tidnings redaktion.

Nya alternativ för skolköken i Korsholm utreds

Kommunstyrelsen vill utreda mer kring skolköken i Korsholm. En ny möjlighet är ett gemensamt kök för skärgårdsskolorna och Norra Korsholms skola.

Diskussionen om hur skolbespisningen ska ordnas i framtiden fortsätter i Korsholm. Kommunstyrelsen har tagit ställning till en

helhetsutredning och önskar nu att arbetsgruppen utreder ytterligare några alternativ. Styrelsen vill veta vad det skulle betyda rent ekonomiskt om man gick in för ett gemensamt tillverkningskök för Norra Korsholms skola och skolorna i skärgården.

– I skärgårdsskolorna är det frågan om så få portioner, säger styrelseordförande Michael Luther (SFP). Styrelsen önskar också att det utreds om det finns skolor som kunde upphandla om maten med privata aktörer. Den vill också att socialsektorn ska titta närmare på om det finns möjligheter att kombinera skolkök med matservice till de äldre.

Arbetsgruppen förväntas ta ställning till styrelsens förslag ännu i år.

Källa:

<http://online.vasabladet.fi/Artikel/Visa/79635/212320>

"Ingen svenska på parkeringsskivan"

En bilist i Raumo fick i måndags parkeringsböter av det ovanligare slaget, rapporterar Yle. Parkeringsövervakaren ansåg att skivan var försedd med "utländsk text", det vill säga svenska. "Saapumisaika - Ankomsttid" står det på parkeringsbrickan och det ledde enligt Yle till 35 euro i parkeringsböter. Övervakaren ansåg också att nummerskivan var utrustad med för små siffror.

Den drabbade bilisten Mari Tuominen berättar för Yle att hon kom till platsen medan övervakaren ännu skrev ut böteslappen och att hon försökte förklara att både svenska och finska räknas som nationalspråk i Finland. Tuominen hade köpt parkeringsbrickan på en bensinstation i Finland och kommer att överklaga parkeringsboten.

(Allt möjligt... red:s anmärkning)

SÖDERBYBLADET

Södra Vallgrund Byråd r.f.

Monika Nissander

e-post: [soderbybladet\(a\)outlook.com](mailto:soderbybladet(a)outlook.com)

www.korsholmsskargard.fi > föreningar och samfälligheter > Södra Vallgrund Byråd r.f.

Material till nästa tidning bör inlämnas senast 11.11.2015